

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนในอำเภอฝางจังหวัดเชียงใหม่ สามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักสองประการคือ ประการแรกเพื่อวิเคราะห์โครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน ในอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ และประการที่สองเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนดังกล่าว โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนสองแห่งคือ สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนครูฝางพัฒนา จำกัด และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคุณธรรมนันทารามรวมใจฝาง จำกัด โดยจะเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนครูฝางพัฒนา จำกัด จำนวน 300 คนและสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคุณธรรมนันทารามรวมใจฝาง จำกัด จำนวน 72 คน และเก็บข้อมูลจากกรรมการของ สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนครูฝางพัฒนา จำกัด จำนวน 15 คนและสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนคุณธรรมนันทารามรวมใจฝาง จำกัด จำนวน 13 คน เพื่อทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ในรูปของค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และใช้สถิติวิเคราะห์แบบลิเคิทสเกล (Likert Scale) ในการวัดค่าความพึงพอใจ ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษา ได้ดังนี้

5.1.1 สรุปผลการศึกษาโครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน

ผลการศึกษาการวิเคราะห์โครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนพบว่า สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนครูฝางพัฒนา จำกัด มีโครงสร้างคณะกรรมการบริหารงานจำนวน 15 คน แบ่งออกเป็นฝ่ายต่างๆ 4 ฝ่าย ประกอบด้วย ฝ่ายบริหารจัดการ จำนวน 5 คน ฝ่ายตรวจสอบ จำนวน 3 คน ฝ่ายเงินกู้และติดตามหนี้ จำนวน 4 คน และฝ่ายการเงินและบัญชี จำนวน 3 คน โดยมีผู้จัดการสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนทำหน้าที่ควบคุมฝ่ายปฏิบัติการที่ทำหน้าที่ในด้านการเงิน บัญชี และสินเชื่อตลอดจนติดตามประเมินผลงานของและประสานงานระหว่างคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ อีกทั้งยังมีการวางกฎระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์ตามหลักการจัดตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนของชุมชน

สหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย ในขณะที่สหกรณ์เครดิตยูเนียนคุณธรรมนันทารามรวมใจฝาง จำกัด มีโครงสร้างคณะกรรมการบริหารงานจำนวน 13 คน แบ่งออกเป็นฝ่ายต่างๆ 4 ฝ่าย ประกอบด้วย ฝ่ายบริหารจัดการ จำนวน 5 คน ฝ่ายตรวจสอบ จำนวน 2 คน ฝ่ายเงินกู้และติดตามหนี้ จำนวน 3 คน และฝ่ายการเงินและบัญชี จำนวน 3 คน โดยมีผู้จัดการสหกรณ์เครดิตยูเนียนทำหน้าที่เป็นฝ่ายปฏิบัติการในด้านการเงิน บัญชี และสินเชื่อ ตลอดจนติดตามประเมินผลงานของและประสานงานระหว่างคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ โดยมีการวางกฎระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์ตามหลักการจัดตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียนของชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย เช่นเดียวกันกับสหกรณ์เครดิตยูเนียนครูฝางพัฒนา จำกัด

5.1.2 สรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

จากการวิเคราะห์ศักยภาพของสหกรณ์เครดิตยูเนียนครูฝางพัฒนา จำกัด และสหกรณ์เครดิตยูเนียนคุณธรรมนันทารามรวมใจฝาง จำกัด โดยเกณฑ์การให้คะแนนในปัจจุบันด้านต่างๆ พบว่า สหกรณ์เครดิตยูเนียนครูฝางพัฒนา จำกัด มีศักยภาพดีกว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนคุณธรรมนันทารามรวมใจฝาง จำกัด ในปัจจัยทุกๆ ด้าน กล่าวคือ

ปัจจัยด้านโครงสร้าง สหกรณ์เครดิตยูเนียนครูฝางพัฒนา จำกัด มีโครงสร้างการบริหารงานและตำแหน่งงานที่ครบถ้วน ตลอดจนมีการวางกฎระเบียบข้อบังคับที่ชัดเจน ส่วนสหกรณ์เครดิตยูเนียนคุณธรรมนันทารามรวมใจฝาง จำกัด ถึงแม้ว่าจะมีการวางกฎระเบียบข้อบังคับที่ชัดเจน แต่ยังคงขาดแคลนบุคลากรในหลายตำแหน่ง ดังจะเห็นได้จากการที่ผู้จัดการสหกรณ์เครดิตยูเนียนต้องทำหน้าที่เป็นฝ่ายปฏิบัติการด้วย

ปัจจัยด้านคณะกรรมการ คณะกรรมการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนครูฝางพัฒนา จำกัด ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 46.7 สูงกว่าคณะกรรมการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคุณธรรมนันทารามรวมใจฝาง จำกัด ที่ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีเพียงร้อยละ 38.5 และพบว่าคณะกรรมการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนครูฝางพัฒนา จำกัด มีคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานสหกรณ์เครดิตยูเนียนเฉลี่ยรวม 11.67 คะแนน สูงกว่าคณะกรรมการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคุณธรรมนันทารามรวมใจฝาง จำกัด ซึ่งมีคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานสหกรณ์เครดิตยูเนียนเฉลี่ยรวมเพียง 11.44 คะแนน จากคะแนนเต็มทั้งหมด 15 คะแนน แต่แปลผลได้ว่ามีความรู้ความเข้าใจในระดับดีเหมือนกัน อีกทั้งคณะกรรมการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนครูฝางพัฒนา จำกัด นั้นยังมีคะแนนการมีส่วนร่วมในการ

ปฏิบัติงานเฉลี่ยรวม 8.97 คะแนน สูงกว่าคณะกรรมการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคุณธรรมนันทารามรวมใจฝาง จำกัด ซึ่งมีคะแนนการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเฉลี่ยรวมเพียง 7.85 คะแนน จากคะแนนเต็ม 12 คะแนน แต่แปลผลได้ว่ามีส่วนร่วมในระดับปานกลางเหมือนกัน ตลอดจนคณะกรรมการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนครุฝางพัฒนา จำกัด ยังมีคะแนนการบริหารงานเฉลี่ยรวม 3.36 คะแนน สูงกว่าคณะกรรมการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคุณธรรมนันทารามรวมใจฝาง จำกัด ซึ่งมีคะแนนการบริหารงานเฉลี่ยรวมเพียง 3.01 คะแนน จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน แต่แปลผลได้ว่ามีเหมาะสมในการบริหารงานระดับปานกลางเหมือนกัน และคณะกรรมการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนครุฝางพัฒนา จำกัด นั้นยังมีคะแนนความพึงพอใจในการดำเนินงานเฉลี่ยรวม 3.59 คะแนน ซึ่งถือว่ามีความพึงพอใจในการดำเนินงานในระดับมาก สูงกว่าคณะกรรมการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคุณธรรมนันทารามรวมใจฝาง จำกัด ที่มีคะแนนความพึงพอใจในการดำเนินงานเฉลี่ยรวมเพียง 3.14 คะแนน จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน ซึ่งถือว่ามีความพึงพอใจในการดำเนินงานในระดับปานกลาง

ปัจจัยด้านสมาชิก สมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนครุฝางพัฒนา จำกัด ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 51.5 สูงกว่าสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคุณธรรมนันทารามรวมใจฝาง จำกัด ที่ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีเพียงร้อยละ 32.5 และพบว่าสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนครุฝางพัฒนา จำกัด ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้บริการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนบ่อยครั้ง(เดือนละ 2 ครั้งขึ้นไป)คิดเป็นร้อยละ 47.5 ในขณะที่สมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคุณธรรมนันทารามรวมใจฝาง จำกัด ส่วนใหญ่ใช้บริการสหกรณ์เครดิตยูเนียนไม่บ่อย(เดือนละ 1 ครั้ง)คิดเป็นร้อยละ 57.5 และพบว่าสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนครุฝางพัฒนา จำกัด มีคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์เครดิตยูเนียนเฉลี่ยรวม 10.42 คะแนน สูงกว่าสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคุณธรรมนันทารามรวมใจฝาง จำกัด ซึ่งมีคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์เครดิตยูเนียนเฉลี่ยรวมเพียง 10.14 คะแนน จากคะแนนเต็มทั้งหมด 15 คะแนน แต่แปลผลได้ว่ามีความรู้ความเข้าใจในระดับดีเหมือนกัน อีกทั้งสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนครุฝางพัฒนา จำกัด นั้นยังมีคะแนนการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเฉลี่ยรวม 5.35 คะแนน สูงกว่าสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคุณธรรมนันทารามรวมใจฝาง จำกัด ซึ่งมีคะแนนการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเฉลี่ยรวมเพียง 4.25 คะแนน จากคะแนนเต็ม 7 คะแนน แต่แปลผลได้ว่ามีส่วนร่วมในระดับปานกลางเหมือนกัน และสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนครุฝางพัฒนา จำกัด นั้นยังมีคะแนนความพึงพอใจในการใช้บริการเฉลี่ยรวม 3.35 คะแนน สูงกว่าสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคุณธรรมนันทารามรวมใจฝาง จำกัด ที่มีคะแนนความพึงพอใจในการใช้บริการเฉลี่ย

รวมเพียง 3.26 คะแนน จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน ซึ่งแปลได้ว่ามีความพึงพอใจในการใช้บริการระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

ปัจจัยด้านผลการดำเนินงาน ด้านรายได้พบว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนครุปางพัฒนา จำกัด มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) 2.55% ในขณะที่สหกรณ์เครดิตยูเนียนคุณธรรมนันทารามรวมใจปาง จำกัด มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) เพียง 2.30% ด้านหนี้สินสหกรณ์เครดิตยูเนียนครุปางพัฒนา จำกัด มีอัตราส่วนหนี้ (Debt Ratio) เพียง 0.071 เท่า ในขณะที่สหกรณ์เครดิตยูเนียนคุณธรรมนันทารามรวมใจปาง จำกัด มีอัตราส่วนหนี้ (Debt Ratio) ถึง 0.55 เท่า และด้านผลกำไร สหกรณ์เครดิตยูเนียนครุปางพัฒนา จำกัด มีอัตรากำไรการดำเนินงาน (OIM) 10.77% ในขณะที่สหกรณ์เครดิตยูเนียนคุณธรรมนันทารามรวมใจปาง จำกัด มีอัตรากำไรการดำเนินงาน (OIM) เพียง 9.29%

5.2 ข้อเสนอแนะ

1) จากผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนพบว่าในประเด็นสหกรณ์เครดิตยูเนียนจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนระยะยาวสำหรับพัฒนาอาชีพสร้างงานและเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในหมู่บ้าน สมาชิกจำนวนมากยังขาดความเข้าใจผิด เพราะที่จริงแล้วนั้นสหกรณ์เครดิตยูเนียนนั้นถือว่าเป็นแหล่งเงินทุนระยะสั้นและแหล่งเงินทุนหมุนเวียน จึงควรมีการให้คำแนะนำแก่สมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียน เกี่ยวกับการจัดการด้านเงินทุนประเภทต่างๆ ในครัวเรือน ตลอดจนติดตามให้มีการนำเงินที่กู้ยืมไปใช้ให้ถูกวัตถุประสงค์จริง

2) จากผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนพบว่าสมาชิกส่วนใหญ่ยังขาดการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกำหนดนโยบายและระเบียบข้อบังคับต่างๆของสหกรณ์ ดังนั้นจึงควรมีการสำรวจโดยให้สหกรณ์เครดิตยูเนียนจัดทำประชาพิจารณ์ของสมาชิก เพื่อกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ กลยุทธ์ และแผนการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน โดยมีแนวคิดของการจัดทำที่เริ่มตั้งแต่ระดับล่าง เพื่อขึ้นไปเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ของประเทศตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3) จากผลการศึกษาความพึงพอใจในการใช้บริการของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนพบว่าสมาชิกส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในประเด็น ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ให้บริการแก่สมาชิกแต่ละราย น้อยมาก ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนากระบวนการให้บริการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อลดระยะเวลาในการให้บริการสมาชิกแต่ละรายให้น้อยลง จนเพิ่มความพึงพอใจให้กับสมาชิกได้ในที่สุด

4) ควรสร้างระบบหรือรูปแบบในการติดตามและตรวจสอบการนำเงินกู้ยืมของสมาชิกแต่ละคนไปใช้ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ และสร้างจิตสำนึกเพื่อก่อให้เกิดวินัยทางการเงิน ให้สมาชิกเข้าใจถึงภาระรับผิดชอบของตนเอง และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นหากนำเงินไปใช้ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ หรือไม่ชำระเงินกู้ยืมตามกำหนดของสหกรณ์เครดิตยูเนียน